

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MDP CSONGRÁDMEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 180. SZÁM

PÉNTEK, 1954 JÚLIUS 30.

ÁRA: 50 FILLER

Európáról van szó

Napjaink Európája — miután sikeresen teljesítette küldetését az indokínai béke megteremtésében — saját problémáival van ismét elfoglalva. Arról van ma szó, hogy hamarosan döntenie kell biztonságának, jövőjének kérdésében. Választania kell az európai védelmi közösségi szerződés ratifikálása és az európai kollektív biztonság megteremtésének lehetőségei között.

Az európai védelmi közösségi szerződésben résztvevő hat állam közül négy már ratifikálta az egyezményt és még Franciaországnak és Olaszországnak kell elfogadnia, hogy a szerződés életbelépjen. Az Egyesült Államok kormányának — amely eszerződés létrehozásával európai politikájának legfőbb támaszát akarja megteremtteni — pillanatnyi legfőbb problémája a franciák hozzájárulásának megszerzése, ezen túlmenően pedig az önálló nyugatnémet hadsereg felállítása. Mivel francia hozzájárulás nélkül nem lehet szó önálló nyugatnémet hadsereg megteremtéséről — legalábbis az európai védelmi közösség keretein belül nem — Washingtonban és Londonban mindent elkövetnek, hogy a franciák hozzájárulását megszerezzék, vagyis, hogy az európai védelmi közösségi szerződést ratifikáltassák. — «A helyzet kulcsa természetesen Franciaország — állapítja meg ezzel kapcsolatban a «Spec-tator» című angol lap —, amelyre azonban még mindig lehetne egy szükségszerű nyomást gyakorolni kívülről, különösen Anglia részéről. Ezt megtenni azonban csak akkor van megtámadhatatlan erkölcsi jogunk, ha mi magunk is hajlandók vagyunk mélyebben bekapcsolódni az európai védelmi közösségbe». Milyen tömör és elkeseredő beismertése ez a Franciaországra hárult és háruló nyomásnak, a szövetség és a barátság angol értelmezésének és annak, hogy Anglia maga is csak ajánlja az európai védelmi közösségben való részvételt! Ennél jobban már csak Adenauernek az európai védelmi közösségi szerződés ratifikálására vonatkozó ultimátum-szerű felhívása háborította fel a franciákat. Mendes-France francia miniszterelnök tökéletes diplomata-stílusban és nemzeti méltóságának teljes tudatában azonnali és méltó választ adott Adenauer követelésére. Adenauer azon feltevése, hogy rádióbeszédében bejelentett fenyegetéseivel megfélemlítheti Párizst, kétszeresen téves volt: egyrészt rosszul volt időzítve — a genfi értekezlet befejező szakaszában hangzott el —, másrészt nem számolt azzal a rendkívül reális törekvéssel, amely Mendes-France politikáját — Franciaország jelenlegi helyzetéből következően — jellemzi: az indokínai háború befejezése, amely — immár megvalósított — előfeltétele Franciaország gazdasági fellendülésének és a francia érdekeknek megfelelő külpolitika folytatása. Ezek a törekvések egyelőre nemcsak kiegyenlítették, de semlegesítették is Adenauer azzal kapcsolatos erőfeszítéseit, hogy elérje Németország nemzeti helyreállítását és hogy ismét a hagyományos hatalmi politikát folytathassa.

Az előbbieken rajzolt pillanatkép tükrözi az európai védelmi közösség lényegét jelentő hatalmi ellentéteket, zűrzavart és semmi kétséget sem hagy afelől, hogy hat állam támadójellegű szövetsége nem lehet alapja egy Európára kiterjedő biztonsági szövetségnek.

Európa biztonsága, a függőben lévő nagyjelentőségű kérdések megoldása csak egy olyan szerződés megvalósításával képzelhető el, amely valamennyi európai állam közreműködésével jön létre. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere a berlini értekezleten, majd a Szovjetunió kormánya július 24-i, Angliához, Franciaországhoz és az Egyesült Államokhoz intézett jegyzékében javasolta az európai kollektív biztonsági egyezmény megkötését. Az előterjesztett javaslatok elfogadásuk esetén kiküszöbölnek az európai államok közötti fegyveres összecsapások lehetőségét, megszüntetnék a fegyverkezés hatalmas költségeit és lehetővé tennék a legfontosabb európai kérdések, közöttük az osztrák államszerződés és az egységes, demokratikus Németország megvalósítását. A július 24-i szovjet jegyzék ezeken kívül javasolja az egyezményben résztvevő államok gazdasági együttműködésének megvalósítását is. Ilyen körülmények között az európai kollektív biztonsági egyezmény nemcsak valamennyi európai állam függetlenségét garantálná, de soha nem remélt gazdasági fellendülést is eredményezne.

A szovjet kormány említett jegyzékének jelentőségét növeli az a körülmény, hogy pár nappal a genfi értekezlet eredményes befejezése után látott napvilágot, bizonyosságot annak, hogy az európai kollektív biztonság a tartós békéért folytatott eredményes küzdelem nélkülözhetetlen tényezője.

Népünk már kezdettől fogva nagy figyelemmel kísérte a Szovjetunió kormányának az európai kollektív biztonság megvalósítására irányuló erőfeszítéseit. Népköztársaságunk kormánya a berlini értekezletet követően ünnepélyes nyilatkozatában jelentette be, hogy az európai kollektív biztonsági szerződés tervezet teljes mértékben megfelel Magyarország külpolitikájának és érdekeinek.

A szovjet kormány július 24-i jegyzékének kedvező világviszhangja bizonyítja: Európa biztonsága a szovjet javaslat által megjelölt úton érhető csupán el.

(P. I.)

Megkezdtek az árvíz sújtotta Szigetköz kútjainak rendbehozatalát

A Duna piszkos szürke árja a Szigetközben sok kárt okozott, a lakóházakban, pusztította a termést, de sokhelyütt beszennyezte, megfertőzte a kutakat is. Most, hogy folyamatosan levonul a víz, sürgősen hozzá kellett látni a kutak rendbehozatalához és fertőtlenítéséhez.

A város- és községgazdálkodási minisztérium illetékes szervei meg is kezdték a szükséges intézkedéseket: a Szabolcs-Szatmár megyei Kútcarbantartó Vállalat 140 jól képzett dolgozója már megérkezett a Szigetközbe. Az egészség-

ügyi hatóságok, orvosok irányításával mintegy 6-8 hét alatt — körülbelül 1000 kutat építenek új-j. Segítséget nyújtanak ebben a fontos és nagy munkában a köz-ségi tűzoltók is. A mélyfúró tröszt a régiek kijavítása mellett 15, 50-60 méter mély új kutat fúr a szigetközi községekben.

A szükséges mennyiségű ivóvíz biztosítása céljából sokhelyütt kismélységű, úgynevezett norton-rendszerű kutat mélyítenek, amíg a köz- és magánkutak használhatók lesznek.

több országos feladatokat el-látó ipari üzem, amelynek kapacitása többszörösen felülmúlja a város és a megye ipari szükségletét.

A helyi ipari vállalatok közül — többek között — exportra is termel az Ecsetgyár, a Seprőgyár, de több üzem van még, amelyek szintén országos szükségletre termelnek.

A MAI SZÁMUNKBÓL:

Csou En-laj és
Fam Van Dong Moszkvában

Levelezőink jelentései

A hajnani amerikai provokáció
szándékosan új világfeszültség
megteremtésére irányul

Telefon az üzembn

Kína el van szánva Tajvan
felszabadítására

Mintegy négyszáz békebeszél-
getést tartottak a szegedi
békebizottságok

Nagyjelentőségű határozatot hozott
a Városi Tanács szerdai ülése

Szerdán délután tartotta meg Szeged Város Tanácsa ezévi negyedik rendes ülését. A tanácsülésnek két napirendi pontja volt: Szeged városnak közvetlen minisztertanács alá való rendeléséről szóló javaslat megtárgyalása és Szeged sportélete problémáinak megvitatása.

A tanácsülést Dénes Leó elvtárs, a Végrehajtóbizottság elnöke nyi-

totta meg, röviden ismertette a nyári munka, a gabonabetakarítás jelenlegi állását Szegeden, a Végrehajtóbizottság munkáját és rámutatott az előttünk álló feladatokra. Ezután Tombác Imre elvtárs, a Városi Tanács Vb. elnökhelyettese előterjesztette a Végrehajtóbizottság javaslatát Szeged város közvetlen a minisztertanács alá rendeléséről.

Határozati javaslat

— A III. pártkongresszus értékelte a tanácsok munkáját — mon-dotta Tombác elvtárs. — Megállapította, hogy nagyobb önállóságra van szükségük ahhoz, hogy azokat a jelentős gazdasági és kulturális feladatokat, amelyek a szocializmust építő népi demokráciánkban a tanácsokra várnak, végre tudják hajtani. Megállapította, hogy a vezetés, az intézkedés joga túlságosan központosítva volt; szükségesnek tartja tehát, hogy a hatáskört mindjobban a helyi tanácsok vegyék át. A pártnak a kongresszus által teljes egészében jóváhagyott júniusi határozata szellemében jelent meg a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1954. évi 9. számú törvényerejű rendelete az igazgatási terület rendezéséről. A kongresszus határozat, valamint ennek a törvényerejű rendeletnek 5. paragrafusa 1. bekezdése alapján Szeged Város Tanácsa 1954. július 28-án tartott rendes ülésén elhatározza, hogy kéri Szeged városnak közvetlenül a minisztertanács alá rendelését, ennek a rendeletnek reánk vonatkozó érvényesítését

az alanti indokoknál fogva:

Az 1950. évi területrendezés előtt Szeged városnak 140.000 lakosa volt; a területrendezés következtében a város tanyavilága levált és csak a szigorúan városi jellegű terület maradt meg 90.000 lakossal. A városias jelleg megmutatkozik abban is, hogy a jelenlegi lakosság 52 százaléka az iparban és kereskedelemben, 25 százaléka a közlekedésben és közszolgáltatásban dolgozó, szabad foglalkozású és tudományos foglalkozású 15 százalék, míg a mezőgazdaságban mindössze 8 százalék dolgozik.

Az ország népgazdasága és az ipar jelentősége szempontjából Szeged az ország egyik jelentős textilipari központja; itt kerül feldolgozásra az ország kender-lentermelésének 50 százaléka. Itt működnek a Szegedi Textilművek, az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat, a Szegedi Kenderfonógyár, a Jutárugyár, a Délmagyarországi Rostkikészítő Vállalat, a Kötél- és Hálógyár, a Ruhagyár, — a könyvnyűiparnak országos viszonylatban is jelentős gyárai: a Délmagyarországi Cipőgyár, a Szegedi Cipőgyár, a Szőrme- és Bőrruhakészítő Vállalat, a Szegedi Gyufagyár, a Bütorgyár, a Falemezgyár, a Szegedi Gőzfűrés, az Újszegedi Ládagyár, hogy csak a nagyobbakat említsük meg, amelyek közvetlenül miniszteriális szervek alá tartoznak. De az ipar más területén is jelentős üzemek vannak, így a Kéziszerszámgár, a Szegedi Vasöntőde, a Szegedi Konzervgyár, a Hűtőipari Vállalat, a Szalámigyár, a Sertéshizlalda, a Közvágóhíd, a Malomipari Vállalatok, a Paprika-beváltó és feldolgozó vállalat. A Szegedi Erőmű, az EM. 65. sz. Építőipari Tröszt, a téglagyárak és még

Az egészségügyi és kulturális intézményeket figyelembevéve — folytatta Tombác elvtárs — Szeged a vidék legnagyobb egészségügyi, klinikai, egyetemi városa. A Szegedi Tudományegyetem keretében a mérnöki szakokat kivéve — az összes fakultások működnek. A kibővült kórházban, a Tüdőbeteg-gondozó Intézetben, a Közegészségügyi és Járványügyi Állomáson, a tíz klinikán és

a tudományos intézetekben folyó kutató, nevelő és gyógyító munka jelentősége túlterjed a város és a megye határain.

Az Orvostudományi és Természettudományi Egyetem, a Mezőgazdasági Kísérleti Intézet, a Pedagógiai Főiskola mellett két tanítóképző intézet, hét technikum, fiú- és leány gimnáziumok működnek. A Zeneművészeti Szakiskola, Középfokú Zeneiskola, az országos-hírvé szegedi Móra Ferenc Múzeum, a Somogyi és az Egyetemi Könyvtárak több mint 300.000 kötetes könyvtára, a Szegedi Állami Nemzeti Színház és a három filmszínház tevékenységét figyelembevéve az ország egyik legjelentékenyebb kulturális és tudományos centruma Szeged, amelynek jelentőségét növeli a több mint 30 egyetemi és középiskolai kollégium és több országos jelentőségű szaktanfolyam.

Szegeden több olyan igazgatási szerv van, amelynek hatásköre túlterjed a megye határain.

Ezek közül megemlíthjük a MÁV Igazgatóságot, a Postaigazgatóságot, a Vízügyi Igazgatóságot, az Országos Büntetőintézetet, a Ter-

vezőirodát. Az ország egyik közúti és vasúti közlekedési centruma, ahol 7 fő forgalmi út találkozik; vízi és légi kikötőváros. Fekvésénél fogva jelentékeny átmenő áru- és kereskedelmi forgalma van. Szeged sportélete is igen jelentékeny, a vidék egyik sportközpontja.

A város adottságainál fogva alkalmas arra, hogy a jövőben még inkább könnyűipari, kulturális és egészségügyi központtá fejlődjön.

A város politikai és gazdasági fejlődésére, valamint igazgatási tevékenységére nem volt előnyös az elmult területrendezés.

Csongrád megye mezőgazdasági jellegénél fogva a Megyei Tanács irányítói munkája minde-nekelőtt erre a területre koncentráldott; hatáskörébe nehe-zen vihető be egy — viszonylag — fejlett iparral középiskolákkal, egyetemekkel rendelkező város irányítása.

A megyeszékhely Hódmezővásárhelyen van, amely egyébként fekvésénél és jellegénél fogva megfelel a megyei érdekeinek, azonban Szeged felsorolt ipari üzemének, tudományos, kulturális és egészségügyi intézeteinek, iskoláinak fejlődését és munkáját feltétlenül akadályozza az, hogy a Városi Tanács nem tartozik közvetlenül a Minisztertanács alá.

A szűkhatáskörű tanácsal az itt lévő nem tanácsai szervek kapcsolatát nem keresnek; a tanács irányító, szervező és egybehangoló munkát végezni nem tud, területének nem teljesen gazdája.

A tanácsülés határozatával Szeged dolgozói összességének egyöntetű kívánását fejezi ki; szilárd meggyőződése, hogy megvalósításával elősegíti a város politikai, gazdasági, kulturális fejlődését, hozzájárul a dolgozók kezdeményező és alkotó képességének fokozottabb kibontakozásához és jelentékenyebben tudja előmozdítani az ország dolgozó életszínvonalának állandó, fokozottabb emelését; — fejezte be Tombác elvtárs a határozati javaslat ismertetését.

Hozzászólások

A határozati javaslatot a szű-folóság megtelt díszteremben szűnni nem akaró taps fogadta.

Egymás után jelentkeztek szólásra: Lóránt László, Komócsin Antal, Láng Károly tanácsstagok és kifejezték helyeslésüket — e nagyjelentőségű javaslatról, Biczó György elvtárs, a Városi Párt-végrehajtóbizottság másodiklékára felszólalásában hangsúlyozta: több példa volt már arra, hogy az egyes jelentősebb városokat kiemelték a járás hatásköréből és közvetlenül a megye alá rendelték; ezzel akarták a város hatásosabb fejlődését biztosítani.

A minisztertanács alá helyezés, közvetlen hatáskörébe való tartozás azt jelenti, hogy Szeged város a gyorsabb fejlődés útjára lép.

A megyére nézve is előnyös ez, — elsősorban azért, mert Csongrád megye mezőgazdasági jellegű. Így Szeged leválása nagyobb lehetőséget ad a megyei tanácsnak is, hogy az hathatósabban segítse a megye többi részét. Szeged városának a minisztertanács alá helyezése jelentős lépés azon a téren, hogy eredményesebben tudjuk végrehajtani a párt határozatait.

A Szegedi Párt-Végrehajtóbizottság nevében javasolta Biczó elvtárs, hogy fogadják el Szeged Város Tanácsa Végrehajtóbizottságának előterjesztését.

Gallé László gimnáziumi igazgató hangsúlyozta, hogy Szeged iskolaváros és a megye különböző fokú iskoláinak 50 százaléka a város

területén van. Az egyetem, a Pedagógiai Főiskola nem a megye alá tartozik — hanem közvetlenül a minisztérium hatáskörébe. És ha a középfokú iskolákat is közvetlenül a minisztérium alá helyezik, sokkal jobb lesz a helyzet az oktatás területén. Bürgés Mihályné, a Szegedi Kenderfonógyár dolgozója elmondotta, hogy a városi tanács munkájában előforduló hibák abból is adódnak, hogy nem volt önálló. Örömmel fogadta a végrehajtóbizottság javaslatát és bizik abban, hogy a megyei tanács is támogatja ezt a javaslatot. Siprikó Gyula, a Víz- és Csatornaművek igazgatója többek között ezeket mondta: hangsúlyozni kívánom, hogy a megyei tanács a tőle telhető legnagyobb segítséget adta meg vállalatunk részére, azonban városunk területén több olyan problémát kellene megoldani a csatornázás és a kűtfúrás kérdéseiben, amelyek megvalósítását a problémákat jól ismerő helyi tanács sokkal eredményesebben tudná elősegíteni. Csökkenna az ügykezelés, az adminisztrációs munka, felszámolnánk azokat, a hibákat is, amelyeket a harmadik pártkongresszuson Nagy Imre elvtárs a tanácsok rossz munkájával kapcsolatosan elmondott.

Kőszó Lajos egyénileg dolgozó paraszt tanácsag azt bizonygatta, hogy

ha a városi tanács önálló lesz, akkor ez azt is jelenti, hogy a dolgozók ügye hamarabb nyer elintézt.

Hasonló példákat említett Farkas

[Folytatás a második oldalon.]